

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.807/2009/4. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla a dr. Nagy B. István (1116 Budapest, Fehérvári út 108-112.) ügyvéd által képviselt felperes neve, címe felperesnek, a dr. P. Gy. OIT Hivatalába beosztott bíró ügyintézése mellett az Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatalának Jogi Képviselési Főosztálya (1363 Budapest, Pf. 24.) által képviselt alperes neve, címe alperes ellen személyiségi jog megsértésének megállapítása miatt indított perében a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 5.P.20.478/2009/22. számú ítélete ellen a felperes részéről 28. és az alperes részéről 25. sorszám alatt előterjesztett fellebbezések folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

Ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és a felperes keresetét elutasítja. Mellőzi az alperes kötelezését a felperes javára perköltség fizetésére, és a felperes által az államnak külön felhívásra megtérítendő kereseti illeték összegét 42 000 (negyvenkétezer) Ft-ra felemeli.

Kötelezi az ítéltábla a felperest, hogy térítsen meg az államnak - az állami adóhatóság felhívására az abban megjelölt módon és határidőn belül - 24 000 (huszonnégyezer) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A felperes és **M. J. L.** házasságából 1987. január hó 28. napján **T.** utónevű gyermekük született, aki a házasság felbontását követően a felperesnél került elhelyezésre. **M. J. L.** a Pesti Központi Kerületi Bíróságon pert kezdeményezett a felperes ellen gyermekelhelyezés megváltoztatása iránt. A Pesti Központi Kerületi Bíróság az iratokat a **Sz.-i** Városi

Bírósághoz rendelte áttenni, ahol az eljárás P.**xxx**/2001. számon volt folyamatban. **M. J. L.** még a Pesti Központi Kerületi Bírósághoz 2001. július hó 23. napján benyújtott - az iratok között 3. sorszám alatt elfekvő - beadványához mellékelte egy internetes hirdetésről készített nyomtatványt, mely szerint interneten keresztül próbált meg informálódni V. J. sz.-i származású orvosnőről, aki az USA-ban él. A beadvány másik mellékleteként két darab, a felperest ruházat nélkül ábrázoló fényképfelvételt csatolt. A mellékletek csatolását azzal indokolta, hogy egy magát K. J.-nek nevező személy jelentkezett a mellékleteként csatolt internetes hirdetésére és postai úton nyolc fényképet juttatott el hozzá, melyek a felperest ábrázolják különböző erotikus helyzetekben egy állítólagos csoportos szexpartin, szemmel láthatóan tudatában annak, hogy fényképezik. Előadása szerint a felperes személyiségi jogait legkevésbé sértő két fotót csatolta mellékleteként annak igazolására, hogy a felperes alkalmatlan a gyermek nevelésére.

A külföldön tartózkodó felperes a gyermekelhelyezés megváltoztatása, valamint az ugyancsak **M. J. L.** által ellene személyiségi jog megsértésének megállapítása iránt indított per miatt régi ismerősét, K. Gy.-t kérte meg arra, hogy a szüleinél elhelyezett jelentős mennyiségű személyes iratanyagából a folyamatban lévő perek szempontjából jelentőséggel bíró iratokat válogassa ki, és azt juttassa el jogi képviselője részére. Utóbb a felperes személyiségi jogi pert kezdeményezett K. Gy.-el szemben többek között azért, mert ő a vele kötött megbízási szerződést megszegve a birtokába került iratok között található számos fényképből kettőt átadott a volt férje részére, aki azokat felhasználta az ellene indított perben.

A alperesi bíróságon a P.**yyy**/2006. szám alatt folyamatban volt perben 2006. október hó 13. napján megtartott tárgyaláson a felperes kérte, hogy a **Sz.-i** Városi Bíróság előtt gyermekelhelyezés megváltoztatása iránt folyamatban volt per iratait kezelje zártan a bíróság, mert abban találhatóak a felperest mezítelenül ábrázoló fényképfelvételek. E kérelmét megismételte a 2006. október hó 17. napján előterjesztett beadványában, amely kérelmet az alperes a 28. sorszám alatti, nem fellebbezhető végzésével elutasított. Ennek ellenére 2006. november hó 10. napján a fényképfelvételek a tartalom azonosíthatóságának kizárása érdekében dupla borítékban kerültek elhelyezésre. A felperes a 2006. november hó 10. napján kelt beadványában jelezte az alperes polgári kollégiumvezetőjének, dr. **Sz. K.**nak, hogy a **M. J. L.** által a gyermekelhelyezés megváltoztatása iránt folyamatban volt perben 2001. július hó 23. napján előterjesztett beadvány 1. számú melléklete nem lelhető fel a csatolt - a **Sz.-i** Városi Bíróság előtt P.**xxx**/2001. szám alatt folyamatban volt - per iratai között. Megismételte a csatolt irat zártan történő kezelésére vonatkozó igényét, és kérte, vezessenek arra vonatkozó dokumentációt, hogy az iratokba ki tekintett be, mikor, miről kért másolatot, a bírónál az irat mennyi ideig volt, ki vitte el a bíróság épületéből, s ha igen, hova, illetve megmutatta-e másoknak. Az alperes polgári kollégiumvezetője arról tájékoztatta a felperest, hogy az elveszett iratok pótlása, illetve a csatolt peres anyag zártan történő kezelése az ügyben eljáró bíró kompetenciájába tartozó kérdés, ezen túlmenően nincs jogszabályi előírás arra vonatkozóan, hogy az iratbetekintéssel összefüggésben nyilvántartás vezetésére lenne köteles a bíróság, így erre a felperes esetében sincs lehetőség. A felperes ismételt beadványa alapján dr. **Cs. A.** - az alperes elnökhelyettese - arról tájékoztatta a felperest, hogy a csatolt irat zárt iratként történő kezelését csak az ügyben eljáró bíró rendelheti el. A periratok között 1-52.

sorszámig bezárólag valamennyi irat fellelhető, ezért nem állapítható meg, hogy milyen elveszett iratokra hivatkozik a felperes, melyekkel kapcsolatosan az intézkedés ugyancsak az eljáró bíró jogosultsága.

A fentiekkel párhuzamosan a felperes feljelentést tett arra hivatkozással, hogy ismeretlen tettes feltehetően eltulajdonította a **Sz.-i** Városi Bíróság P.xxx/2001. számú iratából a **M. J. L.** 2001. július hó 23. napján kelt beadványának 1. számú mellékletét. A **Sz.-i** Rendőrkapitányság **Ú.-i** Rendőrőrsre az **sss/2007. bü.** számon megkeresést küldött az alperes vezetőjéhez címzetten, melyben jelezték, hogy a felperes feljelentése értelmében a felperes ügyvédje által a per irataihoz csatolni indítványozott iratokhoz kapcsolódó azon melléklet hiányzik, mely **M. Gy.** eredeti bírósági beadványát és egy internetes weboldalt foglalt magába. A megkeresés annak tisztázására irányult, hogy ténylegesen csatolásra került-e a hiányolt melléklet, és az valóban hiányzik-e a peres iratok közül, s amennyiben igen, úgy kik férhettek hozzá, kik tekinthettek be az ügy irataiba. Dr. **Sz. K.** 2007. március hó 12. napján kelt válaszelevelében tájékoztatta a **Sz.-i** Rendőrkapitányság **Ú.-i** Rendőrőrsét, hogy a megkeresésből ugyan nem derül ki egyértelműen, a felperes milyen iratot hiányol, az azonban az iratok átvizsgálása alapján megállapítható, hogy mind a P.yyy/2006. szám alatt folyamatban lévő per, mind pedig az ahhoz csatolt - a **Sz.-i** Városi Bíróság előtt P.xxx/2001. szám alatt folyamatban volt - per iratanyaga hiánytalanul rendelkezésre áll. Az utóbbiban található a **M. J.** beadványához csatolt internetes weboldal, valamint a felperest ruhátlanul ábrázoló két felvétel, melyeket a bíróság a felperes kérésére zárt borítékban kezel. A alperes Elnöke 2007. augusztus hó 7. napján kelt levelében tájékoztatta a felperest, hogy dr. **Sz. K.** kollégiumvezető a felperes által megjelölt zárt borítékot a rendőrségi megkeresés teljesítése érdekében bontotta fel, ugyanakkor hivatali feladatai teljesítésével összefüggésben bármely, az alperesi bíróságon indult ügy iratait jogosult megtekinteni.

Felperes pert indított a B. Megyei Bíróság ellen személyiségi jogai megsértésének megállapítása iránt arra alapítottn, hogy a Gy.-i Városi Bíróság a **M. J. L.** ellen rágalmazás vétsége miatt indult büntetőeljárást a **zzz/2008/2.** szám alatti végzésével a személyiségi jogait sértő módon szüntette meg, az őt rágalmazó kijelentéseket lényegében igaznak beállítva megállapította azt is, hogy ilyen sértő kijelentéseket jogszerűen tehet egy polgári eljárás során tanúként meghallgatott személy. A perre kijelölt alperes a 2008. október hó 10. napján kelt P.vvv/2008/4. szám alatti végzésével hiánypótlást rendelt el, egyúttal az 5. sorszám alatti végzésével kitűzte az első tárgyalást, s irodai utasítást adott a P.yyy/2006. számú irat csatolására. Ezen a napon a felperes az alperes polgári irodájában eljárva be kívánt tekinteni a P.vvv/2008. számú per irataiba, azonban az alperes ügyintézőjétől azt a tájékoztatást kapta, hogy erre nincs lehetősége, mert az irat az eljáró bírónál van otthonában történő tanulmányozás céljából.

A 2008. november hó 2. napján kelt beadványában a felperes tiltakozott az ellen a gyakorlat ellen, hogy az eljáró bírók a bíróság épületéből a peres iratanyagot kivihetik, egyúttal feltételezte, hogy a P.yyy/2006. számú perben is amiatt hiányozhatott az egyik melléklet az iratanyagból, mert az eljáró bíró hazavitte a per iratait. Az alperes elnökhelyettese az El.XV.A..../3. számú válaszelevelében arról tájékoztatta a felperest, hogy az otthondolgozási kedvezmény a Bjt. 36. §-a alapján illeti meg a bírákat, s ez országosan

is elterjedt gyakorlat. A bírakat titoktartási kötelezettség terheli, és arra vonatkozóan adat nem merült fel, hogy illetéktelen személy hozzáférhetett volna a per irataihoz.

Felperes módosított kereseti kérelmében az alábbiakat kérte:

I. számú kereseti kérelem:

Az alperes előtt a P.vvv/2008. szám alatt folyamatban volt polgári peres eljárással kapcsolatosan a felperes azt kifogásolta, hogy 2008. október hó 10. napján az alperes polgári irodáján ügyfélfogadási időben nem tudott iratbetekintési jogával élni, mert a bíró az otthonába vitte a per teljes iratanyagát, majd miután ezt a gyakorlatot kifogás tárgyává tette, az alperes elnökhelyettese válaszlevelében az országosan elterjedt azonos gyakorlatra hivatkozott. Álláspontja szerint ezzel az alperes megsértette a személyes adatainak védelméhez fűződő adatvédelmi jogosultságát és személyhez fűződő jogait. Miután csak állami vagy önkormányzati szerv kezelhet polgári peres és nem peres ügyekre vonatkozó adatokat, így megengedhetetlen az a gyakorlat, hogy a bírák a bíróság épületén kívül és nyilvánvalóan az adatbiztonságra vonatkozó törvényi előírások megsértésével kezelik személyes adatait. A jogsértésre tekintettel kérte, hogy a bíróság állapítsa meg a jogsértés megtörténtét személyiségi joga és adatvédelmi jogai tekintetében, valamint kötelezze az alperest a jogsértés abbahagyására, és tiltsa el a további jogsértéstől. Kérte az alperest elégtétel adására kötelezni oly módon, hogy az ezt tartalmazó nyilatkozatnak biztosítson megfelelő nyilvánosságot azt anonimizált módon az Országgyűlés tanácskozásán, a Népszabadságban 20 pénteki és 20 szombati számban megjelentetve, valamint valamennyi bíróság zárt hirdetőabláján öt éven keresztül folyamatosan kifüggesztve.

A felperes kérte, hogy rendeljen el a bíróság sürgős hivatalos belső vizsgálatot, erről kapjon ő és az Országgyűlés értesítést, valamint terjesszen az Országgyűlés elé olyan törvényjavaslatot, mely megszigorítaná az adatvédelmi törvény betartását, és közzéadná üldözendő bűncselekménnyé nyilvánítaná annak megsértését. Kérte kötelezni az alperest, hogy az Európa Tanács Bíróságainak küldjön értesítést az elismert ténytéről, továbbá értesítse az Adatvédelmi Ombudsmant is a törvénysértő gyakorlatáról. Az alperest 5 Ft nem vagyoni kártérítés megfizetésére is kérte kötelezni, mert munkaidőben eredménytelenül hagyta ott a munkahelyét az iratokba való betekintés érdekében. A felperes álláspontja szerint a jogsértés különösen védett személyi adatokat is tartalmazó ügyirattal kapcsolatosan valósult meg.

II. számú kereseti kérelem:

A felperesi kereset másik összetevője ugyancsak az alperes előtt a P.yyy/2006. szám alatt folyamatban volt perhez kapcsolódott. Ezzel összefüggésben a felperes kifogásolta az alperes iratkezelését, nevezetesen a volt házastársa által 2001. július hó 23. napján előterjesztett előkészítő iratának, s annak mellékleteinek 2006. november 10. napján észlelt hiányát. Sérelmezte, hogy a bíróság érdemben az irat hiányával kapcsolatos beadványára nem válaszolt, intézkedést az elveszett iratok vonatkozásában nem tett, csak a **Sz.-i** Városi Rendőrkapitányság 2007. március hó 8. napján kelt megkeresését követően.

Miután 30 napon belül kellett volna beadványára az alperesnek választ adni, ezzel a mulasztásával megsértette az Avtv. 12. §-át, azáltal pedig, hogy az alperes polgári kollégiumvezetője szükségtelenül felbontotta a megkereséssel nem érintett zártan kezelt borítékot, megsértette az Avtv. rendelkezéseit, valamint bekövetkezett a képmáshoz fűződő személyiségi jog és a magántitok sérelme is. Amennyiben a 2006. november hó 10. napján előterjesztett beadványára az alperestől érdemi választ kapott volna, úgy a nyomozást is le tudta volna állítani és a rendőrségi megkeresésre sem került volna sor.

Az Adatvédelmi törvény megsértése és személyiségi jogai sérelme miatt a felperes kérte a jogsértés megtörténtének a megállapítását, az alperes kötelezését a jogsértés abbahagyására és eltiltását a további jogsértéstől, kérte a nyilatkozattal való elégtételadást és ennek megfelelő nyilvánosság biztosítását, így azt, hogy a nyilatkozat a Dél-Magyarország és a Népszabadság napilapokban két hétig folyamatosan jelenjen meg, valamint az alperes és a PKKB hirdetőtábláján öt éven keresztül folyamatosan kihelyezésre kerüljön. Kérte annak biztosítását is, hogy a fényképfelvételeket tartalmazó zárt borítékot nem fogják ismételten indokolatlanul felbontani, továbbá a bíróság terjesszen elő olyan törvényjavaslatot, mely megszorítaná az adatvédelmi törvény betartását és közzéadásra üldözendő bűncselekménnyé nyilvánítaná annak megsértését. A felperes 500 Ft vagyoni és 5 Ft nem vagyoni kártérítés megfizetésére is kérte kötelezni az alperest. Vagyoni kártérítési igényét arra alapította, hogy az üggyel összefüggésben posta- és fénymásolási költsége a jelzett összeget meghaladó mértékben merült fel, míg a nem vagyoni kártérítési igény vonatkozásában utalt arra, hogy sok időt fordított e probléma megoldására, a rendőrségre is járnia kellett, emiatt idegeskedett, és a történetek lelki megterhelést okoztak számára. A felperes perköltség megfizetésére is kérte kötelezni az alperest.

Alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Védekezése szerint a felperest korábbi panasza során már megfelelően tájékoztatták arról, hogy nem tekinthető jogellenesnek azon bírói gyakorlat, mely szerint a bírák a bírósági iratot otthonukban tanulmányozzák. Az otthondolgozás ideje alatt az irat továbbra is a bíró kezelésében marad, akit fegyelmi, polgári jogi, vagy büntetőjogi felelősség terhel az ügykezelési szabályok betartásáért. Az alperes utalt arra, hogy a felperes kérelme alapján a róla készült fényképfelvételek zárt borítékban való kezelését elrendelte a bíróság, míg fokozottabb intézkedés nem indokolható. Az 1. számú melléklet mindig is az iratban volt, semmi nem utal arra, hogy onnan eltávolították. Az alperes kollégiumvezetőjének a felperes által kifogásolt eljárása emiatt nem tekinthető jogellenesnek, ahogy jogosulatlan adatkezelésnek sem.

Az elsőfokú bíróság a 22. sorszám alatt meghozott ítéletében megállapította, hogy az alperes a **Sz.-i** Városi Bíróság előtt P.**xxx**/2001. számon folyamatban volt per iratai közül a **M. J. L.** által csatolt 2001. július hó 23. napján kelt beadvány mellékletét képező, később zártan kezelt, a felperest ábrázoló két fényképfelvételt tartalmazó boríték 2007. március hó. 12. napján történő indokolatlan felbontásával és tartalmának megtekintésével megsértette a felperes személyes adatok védelméhez és képmáshoz fűződő személyiségi jogait. Az elsőfokú bíróság az alperest kötelezte a felperes részére 500 Ft tőke és 6 510 Ft perköltség 15 napon belül történő megfizetésére, ezt meghaladóan pedig a felperes keresetét elutasította. Kötelezte továbbá a felperest, hogy térítsen meg az államnak külön

felhívás alapján 21 000 Ft le nem rótt kereseti illetéket.

Az első kereseti kérelemmel összefüggésben az elsőfokú bíróság rámutatott: a felperes csupán állította, de nem bizonyította, hogy az aktában lévő személyes adatokhoz az Avtv. adatbiztonságra vonatkozó 10. §-ában foglaltak sérelme folytán illetéktelenek is hozzáférhettek. Önmagában azzal nem csorbultak a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (Avtv.) adatbiztonságra vonatkozó előírásai, hogy a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 1997. évi LXVII. törvény (Bjt.) 36. §-ának (1) bekezdése által biztosított lehetőséggel élve a konkrét polgári peres ügy előadó bírása munkáját otthonában végezte, ahová a peres iratot is magával vitte. A Bjt. 36. §-ának (3) bekezdése értelmében a bíró a bíróságon kívüli munkavégzés engedélyezése esetén is köteles a szolgálati viszonyból eredő hivatali kötelezettségeinek rendszeresen eleget tenni, így a Bjt. 27. §-a szerinti szolgálati titkot megőrizni. A védelemnek összhangban kell lenni a feldolgozás kockázatával és a védendő adatok természetével is. A peres irat, mivel abban a volt házastársa a felperest elmebetegnek nevezte, amely álláspontot igazolandó csatolásra került két rendőrségi jelentés is, különösen védett személyi adatot tartalmazott az Avtv. 2. §-a (2) bekezdésének b) pontjára figyelemmel, míg a két rendőri jelentés bűnügyi személyes adatnak minősül, mely utóbbi vonatkozásában feljelentői státusza miatt a felperes a vele kapcsolatos cselekményekkel összefüggő adatok vonatkozásában adatjogosultnak minősül. Ezen adat minősége ellenére sem állapítható meg jogsértés az alperes terhére az adatbiztonságra vonatkozó követelmények betartása terén. Emiatt az Avtv. rendelkezéseinek és ezáltal a felperes információs személyiségi jogának, vagy egyéb nevesített, illetve nem nevesített személyiségi jogának megsértése nem állapítható meg. Erre az iratbetekintési jog átmeneti akadályoztatása sem ad alapot, hiszen félfogadási időn kívül, illetve helyszíni tárgyalás és helyszíni szemle, vagy egyéb okból a bíróság épületén kívül tartott tárgyalás esetén sem áll folyamatosan az ügyfél rendelkezésére a bíróság épületén belül az irat, továbbá szervezeti feladataik teljesítése érdekében a bíróság vezetői, illetve a bírói munkát segítő személyek is jogszerűen birtokolhatják azt.

A második kereseti kérelemmel összefüggésben az elsőfokú bíróság megállapította, a rendelkezésre álló adatok nem igazolják azt, hogy a 2001. július hó 23. napján előterjesztett beadvány 1. számú mellékletének hiányát sérelmező felperes az alperestől a kért érdemi tájékoztatást megkapta volna akár a bíróság vezetői, akár az ügy előadó bírása részéről. A tájékoztatás elmaradása az eljárási jogsértés mellett egyúttal az Avtv.-ben meghatározott alperest terhelő kötelezettségek elmulasztását és a felperest megillető jogok megsértését is jelenti, mert a felperes az Avtv. 12. §-a alapján jogszerűen igényelte azt, hogy az alperes jelölje meg, a felperes személyes adatait is tartalmazó beadvány kihez került, hol található fel. A tájékoztatás hiányának nem önmagában, hanem azon ténnyel összefüggésben van jelentősége, hogy szükségtelenül került sor az alperes polgári kollégiumvezetője részéről a felperest ábrázoló zárt iratként kezelt fényképfelvételek megtekintésére. A felperes által hiányolt tájékoztatás esetén a rendőrség megkeresését megelőzően tisztázódhatott volna az elveszettnek hitt irat megléte és holléte, s ebben az esetben nem a megkeresés kapcsán eljáró polgári kollégiumvezető, hanem a Pp. 119/A. §-a alapján a nyilvánvalóan ezen melléklet tekintetében is iratbetekintési joggal rendelkező ügy előadó bírása részéről került volna sor a zártan kezelt boríték felbontására, vagy arra

egyáltalán nem is lett volna szükség. Az alperes kollégiumvezetőjének - mivel a bírósági vezetők is kizárólag hivatali feladataik teljesítésével összefüggésben és csak az indokolt mértékig ismerhetik meg a vezetésük mellett működő bíróság által kezelt ügyek iratait - amúgy is a megkeresés pontosítása és a keresett irat beazonosítása tárgyában kellett volna intézkednie, amelyek fölöslegessé tették volna a zárt boríték tartalmának megismerését az ügy előadó bíróján kívüli személyi kör tekintetében.

Az Avtv. 5. §-ában rögzített célhoz kötöttség elvéből, s az Avtv. 4. és 19. §-ainak a rendelkezéséből következően az adatjogosultnak elemi érdeke fűződik ahhoz, hogy az adatkezelő szervezetén belül is csupán az annak feladatai ellátása által megkívánt mértékben szerezzenek tudomást személyes adatairól. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperes nem igazolta az Avtv. 17. §-ának (2) bekezdésében előírt kötelezettsége ellenére, hogy az adatkezelése a felperes által felvetett hiányosságoktól mentes volt, s ennek folytán a fényképfelvételek megtekintésére is szükségszerűen került sor dr. **Sz. K.** részéről. Az Avtv. 3. §-ának (6) bekezdésében írt vélelmezett hozzájárulás kizárólag az adatkezeléshez feltétlenül szükséges és indokolt személyi körre és információ-mennyiségre korlátozandó, a felperes által sérelmezett esetre azonban nem vonatkoztatható, ezért a jogsértéshez fűződő jogkövetkezmények viselésére az alperes köteles.

A felperes emiatt alappal kérte, hogy az elsőfokú bíróság állapítsa meg a személyes adatok védelméhez és a képmáshoz fűződő személyiségi jogainak az alperes részéről történt megsértését. Nem állapítható meg ugyanakkor az alperes eljárásával összefüggésben a felperes oldalán a magántitok sérelme. A felperes jogvédelmét a képmáshoz fűződő személyiségi jog megfelelően biztosítja, a boríték tartalmának szükségtelen megtekintése folytán olyan bizalmas adatra vonatkozó információ nem jutott dr. **Sz. K.** tudomására, melyet a felperes korábbi beadványai, illetve a zárt iraton szereplő feljegyzések ne tartalmaztak volna.

A felperes által kért jogsértés abbahagyására való kötelezés nem lehetséges, mert a jogsértő magatartással előidézett következmény a bíróság határozathozatalának időpontjában már nem áll fenn, továbbá nem is lehet alappal tartani a kifogásolt eljárás megismétlődésétől. Az elsőfokú bíróság az Avtv. 17. §-ának (5) bekezdésében előírt feltételek hiányában nem tartotta lehetségesnek az alperest nyilvános elégtétel adására kötelezni, egyrészt ugyanis a felperes jogsérelme egyedi és az adatvédelem sem csorbult jelentősen, másrészt ez a jogsértés jellegére és körülményeire figyelemmel a Ptk. rendelkezései alapján sem indokolt. A Ptk. 84. §-a (1) bekezdésének d) pontjára alapított felperesi igény alaptalan, mert egyrészt a bíróságra kíván kötelezettségeket terhelni, másrészt a perbeli tényállás tekintetében sem a sérelmes helyzet megszüntetése, sem a jogsértést megelőző állapot helyreállítása nem értelmezhető.

Az elsőfokú bíróság - mivel önmagában a jogellenes adatkezelés nem jelent károkozást - a jogsértés jellege, módja és súlya folytán a felperes oldalán nem tárt fel olyan szintű köztudomású személyiségi hátrány, amire tekintettel megállapítható lenne, hogy a cselekmény a felperes önértékelését, személyiségét, társadalmi életben való részvételét annyira hátrányosan érintette volna, ami a nem vagyoni kárpótlásra - akár csak jelképes összegben is - alapot adna. A felperes ezt meghaladó többlethátrányt nem igazolt, ezért az

elsőfokú bíróság a felperes keresetét a nem vagyoni kártérítés követelése iránti részben is elutasította. Alaposnak találta ugyanakkor az elsőfokú bíróság az 500 Ft vagyoni kártérítés iránti követelést, mert a rendelkezésre álló iratok igazolják, hogy a felperes több beadványt terjesztett elő igénye kapcsán, melynek köztudomású posta- és előállítási költségei meghaladják az általa érvényesített összeget, ezért kimentés hiányában ennek viselésére köteles az alperes az Avtv. 18. §-a alapján.

A felperes által érvényesített igények keresethalmazatot képeznek, ezért a meg nem határozható pertárgyértéket az elsőfokú bíróság kétszeresen vette figyelembe. A felperes keresete az egyik jogsértés tekintetében alaposnak bizonyult, így pernyertessége 50 %-os mértékű, ezért ilyen arányban köteles részére perköltséget fizetni az alperes a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján. Az alperes költségigényt nem érvényesített és nem igazolt, így annak beszámítására sem látott lehetőséget az elsőfokú bíróság. A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt kereseti illetéknek a személyes illetékmentes alperes pervesztességére eső része a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam terhén marad, míg a felperes ugyanezen rendelet 13. §-ának (2), valamint 15. §-ának (1) és (3) bekezdései alapján köteles megfizetni a pervesztességére eső le nem rótt eljárási illetéket.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes és az alperes egyaránt fellebbezést terjesztettek elő.

A felperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatásával kérte a keresetében foglaltaknak való helytadást. Fellebbezése indokaként hivatkozott arra a felperes, miszerint az alperes nem igazolta, hogy az adatkezelése megfelelne az Avtv. 17. §-ának (2) bekezdésében előírtaknak. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság szerint nem állapítható meg a felperes oldalán a magántitok sérelme az alperes eljárásával összefüggésben, továbbá, hogy a bíróságok adatkezelési jogosultsága az Avtv. 3. §-ának (6) bekezdése alapján vélelmezett, hiszen a per tárgyát képező fényképfelvételeket **M. J. L.** a felperes tudta nélkül csatolta, ami miatt azok zártan történő kezelését kérte a felperes, és hozzájárulása hiányában azokat egyik bíróság dolgozó sem tekinthette volna meg. A fényképfelvételek a felperesre vonatkozóan magántitkot tartalmaznak, mert csak kevesek számára ismert adat, hogy a felperes hogyan néz ki ruhátlanul. Dr. **Sz. K.** a fényképfelvételek megtekintésével egyrészt azon titkos adatok birtokába jutott, hogy a felperes miként nézett ki ruha nélkül kb. 24 éve, másrészt meglátta azt is, hogy **M. J. L.** állításával ellentétben ezek a felvételek nem egy csoportos szexpartin készültek. Ez a jogsértés jelenleg is fennáll, mert dr. **Sz. K.** memóriájában van az ezzel kapcsolatos ismeretanyag, ezért indokolt a jogsértéstől való eltiltás, már csak azért is, mert kb. két hónappal ezelőtt az alperes újabb jogsértést követett el a felperessel szemben. Azzal is jogsértést követett el az alperes, hogy az elveszettnek hitt iratokkal kapcsolatosan nem tett semmilyen intézkedést, továbbá az érintettek nagy száma miatt szükséges a nyilvános elégtételadásra kötelezés. A jogsértés álláspontja szerint intézményesített azáltal, hogy a bírák rutinszerűen hazaviszik a peres iratokat.

Az alperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatásával a felperes keresetének az elutasítását kérte. Az elsőfokú bíróság álláspontjával ellentétben

állította, hogy az alperesi kollégiumvezető mind az irat elvesztésével kapcsolatos felperesi bejelentésre, mind a zárt adatkezelés elrendelésére irányuló - az eljáró bíró által megelőzően már elbírált - kérelmére az irányadó jogszabályoknak mindenben megfelelő tájékoztatást adott a 2006. november hó 13. napján kelt válaszelevelében. Az alperes elnökhelyettese a felperes megismételt, 2007. január hó 7. napján kelt beadványát szintén érdemben és időszerűen válaszolta meg azzal, hogy az ügy előadójához irányította a felperest. Az ügy előadó bírója sem sértette meg érdemi tájékoztatási kötelezettségét, mert a felperes zárt adatkezelés elrendelése iránti kérelmét elutasította a végzésével, az pedig jogszabályi alap hiányában nem minősíthető kötelezettségszegésnek, hogy a felperesnek a melléklet elvesztésére vonatkozó állításával összefüggésben nem intézkedett, ugyanis a Pp. 119/A. §-ának (1)-(3) bekezdései és a Büsz. 9. §-a a ténylegesen elvesztett iratok pótlása esetén követendő eljárási és ügyviteli szabályokat tartalmazzák. Az Avtv. 12. §-ának (1) bekezdéséből sem következik az eljáró bíró tájékoztatási kötelezettsége, ha a felperesi hivatkozással ellentétben nincs elvesztett irat. A felperes nem igazolta, hogy a per tárgyát képező melléklet elvesztett volna, és ezt kifejezetten cáfolta az alperes elnöke által reá delegált igazgatási jogkörében eljáró kollégiumvezető ellenőrzése során tett megállapítás. Téves az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása, hogy a zárt borítékban elhelyezett iratot zártan kezelt iratnak tekintette. Ezek a fényképfelvételek az Avtv. 2. §-ának (1) bekezdése és a (2) bekezdésének b) pontja értelmében ugyan különös személyes adatnak minősülnek, de egyúttal a Pp. rendelkezései szerinti bizonyítéknak is, továbbá nem hagyható figyelmen kívül, hogy a Büsz. 2. §-ának 9. pontja alapján nem tekinthetők iratnak, így nem tartoznak a Büsz. 27. §-a (1)-(3) bekezdéseinek hatálya alá, ami miatt a fényképfelvételek nem voltak zártan kezelhetők. A bírósági vezető által ebbéli hivatalos minőségében a rendőrség megkeresésének teljesítése érdekében lefolytatott vizsgálat, ezen belül az iratok indokolt mértékben történt megtekintése nem tekinthető korlátozott nyilvánosságra hozatalnak. Okszerűtlen az elsőfokú bíróság azon következtetése, hogy megfelelő adatkezelés és a felperes 2006. november hó 10. napján kelt kérelmének érdemi elintézése esetén a zárt boríték felbontása és megtekintése nem következett volna be, ezért jogszerűtlen a képmással történt visszaélés megállapítása is. Téves az alperes Ptk. 80. §-ának (2) bekezdésén alapuló marasztalása is a nyilvánosságra hozatal hiányában, ilyennek nem tekinthető ugyanis az ügyet intéző bíró és annak szakmai felettese részéről a hivatali feladatának teljesítése érdekében az iratokba való betekintés; ehhez a felperes hozzájárulására sem volt szükség.

A felperes fellebbezésével összefüggésben az alperes fellebbezési ellenkérelmet terjesztett elő, és abban az elsőfokú bíróság ítéletének a felperes keresetét elutasító részében való helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint a felperes a fellebbezésében nem hivatkozott olyan körülményre, amire az elsőfokú bíróság e tekintetben helytálló ítélete ne tért volna ki, ezért az ebben a részben helyes indokai alapján hagyható helyben.

A felperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

Az ítélet tábla a fellebbezéseket a Pp. 256/A. §-a (1) bekezdésének f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el, melynek során a felperes fellebbezését alaptalannak, míg az alperes fellebbezését alaposnak találta az alábbiak szerint:

Az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálásához szükséges tényállást a szükséges mértékben feltárta, és a felperes I. számú keresetét elutasító döntés tekintetében abból helytálló jogi következtetéseket vont le, amelynek indokaival is egyetért az ítéletábra, azokat ehelyütt megismételni nem kívánja. A felperes ezen ítéleti rendelkezéssel szemben előterjesztett fellebbezési kérelme indokolást lényegében nem tartalmaz, mindössze annak a már korábban is kifejtett álláspontnak a megismétlését, hogy az iratok bírák részéről történő hazavitelével a jogsértés az alperes által intézményesített. Ezzel összefüggésben az ítéletábra visszautal az elsőfokú bíróság azon álláspontjára, miszerint az Avtv. 10. §-ának rendelkezései és a Bjt. 36. §-ának (1) bekezdése nem ellentétesek egymással, mivel a Bjt. 36. §-ának (3) bekezdésére figyelemmel a bíró a bíróságon kívüli munkavégzés engedélyezése esetén is köteles a szolgálati viszonyból eredő hivatali kötelezettségeinek rendszeresen eleget tenni, így a Bjt. 27. §-a szerint az állami és szolgálati titkot megőrizni. A felperes ehhez képest nem bizonyított az elsőfokú bíróság erre vonatkozó tájékoztatását követően sem olyan többlettényállást, ami alapján a felperes személyiségi jogának sérelme mégis megállapítható lenne.

A II. számú kereseti kérelemmel összefüggésben az elsőfokú bíróság helytelen jogi következtetésekre jutott a következők miatt:

Mindenekelőtt az ítéletábra megjegyzi, osztja a felperes fellebbezési érvelését abban a tekintetben, hogy az őt ábrázoló fényképfelvételek által hordozott információ a magántitok körébe tartozik, mivel egyrészt az ott látható szituáció („nem egy csoportos szexparti”), másrészt a felperes kb. 24 évvel ezelőtti ruha nélküli - kevesek által ismert - kinézete olyan információnak tekinthető, amelynek megőrzéséhez a felperesnek méltányolható érdeke fűződik, és amely titok csak a fényképfelvételek megtekintése útján ismerhető meg, ehhez nem elegendő a borítékon lévő felirat elolvasása.

Emiatt a felperest ezekkel a fényképfelvételekkel összefüggésben megilleti a magántitok védelme túl az elsőfokú bíróság által akceptált - a képmáshoz és a személyes adatok védelméhez fűződő - személyiségi jogokon. A Ptk. 81. §-ának (1) bekezdése alapján személyhez fűződő jogokat sért, aki a levéltitkot megsérti, továbbá aki a magántitok vagy üzleti titok birtokába jut, és azt jogosulatlanul nyilvánosságra hozza vagy azzal egyéb módon visszaél. Az ítéletábra megállapítása szerint viszont a lentebb kifejtett okokra is figyelemmel az alperes részéről nem valósult meg a felperes magántitokhoz fűződő személyiségi jogának a megsértése sem annak nyilvánosságra hozatala, sem pedig az azzal való visszaélés hiányában.

Az ítéletábra nem értett egyet az alperes azon álláspontjával, amely szerint a fényképfelvételek iratnak nem minősülnek, ezáltal azok zártan történő kezelése sem volt elrendelhető.

A Büsz. 2. §-ának 9. pontja szerint irat minden olyan szöveg, számadatsor, térkép, tervrajz és vázlat, amely valamely szerv működésével, illetőleg személy tevékenységével kapcsolatban bármilyen anyagon, alakban, bármely eszköz felhasználásával és bármely eljárással keletkezett. Kétségtelen, hogy a fényképfelvétel külön nem került nevesítésre, ám egyrészt a Büsz. felsorolása nem taxatív az iratok fajtáira vonatkozóan, másrészt a

Büsz. 12. és 14. §-aiból következően a kép- és hangfelvételt, valamint a képet és hangot egyidejűleg tartalmazó felvétel is iratnak minősül, csupán az azok sajátossága miatti eltérő szabályok kerültek külön megfogalmazásra.

Azzal, hogy a fényképfelvétel is iratnak tekintendő, válik lehetővé annak kezelése a Büsz. 2. §-ának 10. pontja értelmében - iratkezelés: az irat készítését (előállítását), nyilvántartását, rendszerezését és a selejtezhetőség szempontjából történő válogatását, segédletekkel való ellátását, szakszerű és biztonságos megőrzését, használatra bocsátását, selejtezését, illetve levéltárba adását együttesen magában foglaló tevékenység.

Emiatt a fényképfelvétel nem képez kivételt a Büsz. 27. §-ának (2) bekezdése alól, amely rendelkezés értelmében zárt borítékban az iratok között kell őrizni az egészségügyi intézet (orvos) által a bíróság megkeresésére megküldött iratot, valamint azokat az iratokat, amelyeket a tanács elnöke fontosnak minősített.

Ugyan a felperesnek a fényképfelvételek zártan történő kezelésére irányuló kérelme elutasításra került, azonban azok tényleges kezelése mégis zártan történt azáltal, hogy az átláthatóságot megakadályozó dupla és lezárt borítékban kerültek elhelyezésre. Ez okból a felperes oldalán a személyiségi jog sérelme nem állapítható meg, hiszen az általa elérni kívánt iratkezelési módozatra ténylegesen sor került függetlenül a kérelmét formálisan elutasító végzéstől. Itt szükséges rámutatni arra, hogy a felperes fellebbezési érvelésével szemben egy irat zártan történő kezelése nem azt jelenti, miszerint abba a továbbiakban egyetlen bírósági dolgozó, így még az eljáró bíró sem tekinthet bele, ennél fogva a zárt kezelés nem alkalmas annak kizárására, hogy a hivatalos személyek - ha a feladatuk teljesítése ezt megköveteli - annak tartalmát megismerjék.

Tény, hogy **M. J. L.** a felperest ábrázoló fényképfelvételeket a hozzájárulása nélkül csatolta a per irataihoz. A bíróság viszont a hozzá intézett beadványok átvételét a Büsz. 23. §-ából következően nem utasíthatja vissza, így azt nem tagadhatja meg különleges adat esetén az érintett hozzájárulásának hiányában sem. A felperes, mint érintett a személyes adatának hozzájárulása nélkül történt felhasználása miatt igényt a beadvány előterjesztőjével szemben érvényesíthet, ugyanis a felperes személyiségi jogának a sérelme mindenekelőtt itt következett be. A felperesre vonatkozó különleges adatot tartalmazó beadványt annak átvételét követően a bíróság kezelni volt köteles, és amint arra az alperes helytállóan rámutatott, a becsatolt fényképfelvételek a Pp. szerint bizonyítéknak voltak tekintendők.

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény (Bszi.) 62. §-a sorolja fel a bírósági vezetőket, akik a bíróság elnöke és elnökhelyettese, a kollégiumvezető és a kollégiumvezető-helyettes, a tanácselnök, a csoportvezető és a csoportvezető-helyettes. A Bszi. 65. §-a szerint az elnökhelyettes a bíróság elnökét a távollétében teljes jogkörrel helyettesíti, és ellátja a bíróság szervezeti és működési szabályzata szerint hatáskörébe utalt igazgatási feladatokat, míg a Bszi. 66. §-ának (1) bekezdése alapján a kollégiumvezető szervezi a kollégium munkáját, ellátja a bíróság szervezeti és működési szabályzata szerint hatáskörébe utalt igazgatási feladatokat.

A **Sz.-i** Rendőrkapitányság **Ú.-i** Rendőrőrsé megkeresésének teljesítése során az alperes

kollégiumvezetője az igazgatási jogkörében eljárva betekinthesett az érintett peres iratokba, és annak során a fényképfelvételek, mint becsatolt mellékletek meglétének ellenőrzése céljából az átláthatóságot kizáró dupla borítékot felbonthatta, mert ez a válaszadáshoz szükséges volt. Emiatt indokolt mértékű volt a kollégiumvezető iratbetekintése, aminek következtében a felperes személyiségi jogának megsértése nem állapítható meg az Avtv. elsőfokú bíróság által felhívott, a célhoz kötöttség elvét rögzítő 5. §-a, valamint az Avtv. 4. §-a és 19. §-a alapján sem.

A felperes személyiségi jogának a megsértése azon az alapon sem volt megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság szerint a rendőrségi megkeresés teljesítésével összefüggésben a megtetthez képest lett volna célravezetőbb intézkedési lehetősége az alperesnek (a rendőrség megkeresésének a pontosítása). Ebből nem következik az, hogy az alperes által ténylegesen megtett intézkedés szükségtelen és indokolatlan volt. Az alperes kollégiumvezetője igazgatási jogkörében eljárva a megkereséssel összefüggésben indokolt mértékben vizsgálta az eltűntnek állított mellékletek meglétét, az elvégzett vizsgálat a rendőrség felé történő válaszadáshoz szükséges és célravezető volt, eljárása ezért nem tekinthető jogellenesnek, miáltal az alperes ez okból sem valósította meg a felperes személyes adatok védelméhez és a képmáshoz való személyiségi jogának megsértését.

Azzal, hogy az alperes kollégiumvezetője ellenőrizte a zárt borítékokban elhelyezett mellékletek meglétét, nem történt meg nyilvánosságra hozatala még korlátozottan sem, emiatt pedig a magántitokhoz való személyiségi jog sérelméről sem lehet szó.

Az ítélet tábla egyetért azzal az alperesi érveléssel, hogy az eljáró bíróságot a fél által elvesztettnek vélt, de ténylegesen az iratok között elfekvő irat pótlásával összefüggésben sem eljárási, sem pedig ügyviteli kötelezettség nem terhelte, ahogy nincs olyan, az Avtv. 12. §-ának (1) bekezdése alá tartozó tájékoztatási kötelezettsége sem, aminek a megsértését, a tájékoztatás elmaradását alappal lehetne számon kérni.

A leírtak szerint tehát nem történt személyiségi jogsértés az alperes részéről a II. számú kereseti kérelem tárgyává tett eljárással összefüggésben sem, így nem állapítható meg a felperesnek a személyes adatok védelméhez és a képmáshoz fűződő személyiségi jogainak megsértése, minek következtében az alperes - a jogellenesség, mint a kártérítési felelősség megállapításához szükséges egyik konjunktív feltétel hiányában - kártérítés fizetésére sem kötelezhető, és vele szemben a Ptk. 84. §-ának (1) bekezdésén alapuló, a felperes által hiányolt intézkedésnek sincs helye.

Az ítélet tábla a személyiségi jogsértés hiánya kapcsán elfoglalt jogi álláspontja miatt az elsőfokú bíróság ítéletét ebben a részben a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján megváltoztatta, a felperes keresetét elutasította, mellőzte az alperes perköltség fizetésére való kötelezését, valamint az immár teljes egészében pervesztes felperest az ehhez igazodó kereseti illeték megtérítésére kötelezte.

A felperes a fellebbezési eljárásban is pervesztes lett, ezért az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 74. §-ának (3) bekezdése értelmében alkalmazandó, a költségmentesség bírósági eljárásban való alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM

rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján köteles megtéríteni a fellebbezési eljárási illetéket. Ennek összege az Itv. 39. §-a (3) bekezdésének a fellebbezés előterjesztésekor hatályos c) pontja szerinti 400 000 Ft pertárgyérték alapulvételével a perben érvényesített valós anyagi keresethalmazatra tekintettel 2*24 000 Ft, azaz 48 000 Ft. Az ítélet tábla figyelemmel volt arra, hogy a felperes a fellebbezésén az Itv. 62. §-a (1) bekezdésének f) pontján alapuló tárgyi illeték-feljegyzési jog ellenére 24 000 Ft fellebbezési eljárási illetéket lerótt, ezért őt nem a teljes 48 000 Ft, hanem a személyes illetékmentes alperes fellebbezése után le nem rótt 24 000 Ft fellebbezési eljárási illeték megfizetésére kötelezte.

Debrecen, 2010. április hó 27. napján

dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta sk. a tanács elnöke, dr. Bakó Pál sk. előadó bíró, dr. Riczu András sk. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -